

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 95. KEZIRATOKAT NEM KÜLDÖNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VI. DALSHINÁZ-UTCA 1. HIRDETÉSEK ÉS NYILTÉRDE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVEA A KIADÓHIVATAL PÁRISBAN FÜGGŐKÉPÉNYEK: John P. Jones & Co. 31 bis, Faub. Montmartre.

A függetlenségi párt.

Van-e hát obstrukció? Meg van-e hát akár mesterkeltlen, akár erőszakkal akasztva a parlament működése? Az összes ellenek részéről eddig tizenegy szónok nyilatkozott az államosítás ellen.

Szederkényi történelmi tanulmányai, s bő gyakorlati észleletei, Kun Miklósnak az általa teljesen ismert megyei életből vont gazdag tapasztalatai s korunk és nemzedékünk gyöngéségeinek általa híven vázolt jellemvonásai; Petrich közjogi fejtegetései s Boda Vilmosnak finom jogi és közigazgatási érvelései méltán kötődtek le a függetlenségi párt egészének s a többi párt gondolkodó elemeinek is figyelmét.

Justh Gyula egyik alelnöke a függetlenségi pártnak. A régi középnemesség nagy feladata méltó képviselőt nyert benne. Neve, multja, családi hagyományai a vármegyéhez kötődtek, de egészen esze s megfélelő tanulmányai a mai kor komoly szabadsági törekvései számára is a megajított és megtisztított megyei szervezetben találják fel az igazi, a biztos és a korszerű intézményt.

Budapest, június 4.

A függetlenségi és 48-as párt ma este Irányi Dániel előnökle alatt tartott értekezletén elfogadta Károlyi Gábor grófnak azt az indítványát, hogy a párt saját kebeléből egy nagyobb számú bizottságot küldjön ki, mely az előnökségnél a közigazgatási törvényjavaslat fölötti vita vezetésében segítséget nyújt.

A szövetség titka.

A háromszövetség titkát kutatni, ez ma állandó gyönyörűség azoknak, kiket tulságos fantáziájuk vagy misztikus gondolkodásmodjuk a politika rédég és pozitív fogalma között sem hagy el.

jába adott állításokat, ez sem döntő próba igazságuk mellett és nagyon meg van engedve a kételey, hogy Umberto király Olaszország szövetséges politikájának titkos részleteit az ő vörös herceg sógorának nem kifogástalan diszkrecziójára bízta volna.

Annak a boulangista képviselőnek, ki ezt a leleplezést egy rokonlelkű angol képviselővel tudatja, szándéka egészen világos. Az angol közvélemény semmi oly szerződéses kötelezettségről más hatalmak irányában hallani nem akar, mely a háborúviselés és fegyveres támogatás kényszerét előre megállapítja és az angol kormány már többször nyilvánította ki a parlamentben, hogy ily egyenes kötelezettséget semmi alakban nem vállalt. Azt hiszik Párisban, hogy az örökké variált leleplezésekkel végül kiugratják a nyulat a bokorból.

tizednél hosszabb idő alatt kifejtett hatásai kétségtelenné teszik, hogy tisztán a béke fenntartására szolgál és semmi irányban offenzív eszközökkel nem bír.

Ezért a szövetséges viszonyoknak megújítása is oly természetesen, mondhatnók, önkénytelennek tűnik föl, mintha nem is állami aktusok és hivatalos cselekmények közvetítésével jönné létre, hanem közvetlenül az elemi népszótól fakadna. Ezen nincs mit leleplezni még a legfinomabb szellemű francziának sem.

A képviselőházról.

Nulla dies sine linea! — Minden napnak megvan a maga eseménye! Ma Károlyi István gr. beszédét tartott a képviselőházban a megyei közügyek államosítása mellett, s egyuttal a ház színe előtt bejelentette, hogy szaktiva pártkonkvisi állásponjtával, belép a kormány támogatóinak sorába.

Nyirvidék.

Majdnem oly rosszhangzú mint a Verhovina neve, pedig emellől számszor többször. A természet nem hagyta mostohaian; az emberek azonban kevesebbet tettek érte, mint a verhovinaiak saját szűk hazájukért s innen az ellenszenv a név iránt.

szedekényi történelmi tanulmányai, s bő gyakorlati észleletei, Kun Miklósnak az általa teljesen ismert megyei életből vont gazdag tapasztalatai s korunk és nemzedékünk gyöngéségeinek általa híven vázolt jellemvonásai; Petrich közjogi fejtegetései s Boda Vilmosnak finom jogi és közigazgatási érvelései méltán kötődtek le a függetlenségi párt egészének s a többi párt gondolkodó elemeinek is figyelmét.

Justh Gyula egyik alelnöke a függetlenségi pártnak. A régi középnemesség nagy feladata méltó képviselőt nyert benne. Neve, multja, családi hagyományai a vármegyéhez kötődtek, de egészen esze s megfélelő tanulmányai a mai kor komoly szabadsági törekvései számára is a megajított és megtisztított megyei szervezetben találják fel az igazi, a biztos és a korszerű intézményt.

Budapest, június 4.

A függetlenségi és 48-as párt ma este Irányi Dániel előnökle alatt tartott értekezletén elfogadta Károlyi Gábor grófnak azt az indítványát, hogy a párt saját kebeléből egy nagyobb számú bizottságot küldjön ki, mely az előnökségnél a közigazgatási törvényjavaslat fölötti vita vezetésében segítséget nyújt.

jába adott állításokat, ez sem döntő próba igazságuk mellett és nagyon meg van engedve a kételey, hogy Umberto király Olaszország szövetséges politikájának titkos részleteit az ő vörös herceg sógorának nem kifogástalan diszkrecziójára bízta volna.

Annak a boulangista képviselőnek, ki ezt a leleplezést egy rokonlelkű angol képviselővel tudatja, szándéka egészen világos. Az angol közvélemény semmi oly szerződéses kötelezettségről más hatalmak irányában hallani nem akar, mely a háborúviselés és fegyveres támogatás kényszerét előre megállapítja és az angol kormány már többször nyilvánította ki a parlamentben, hogy ily egyenes kötelezettséget semmi alakban nem vállalt.

tizednél hosszabb idő alatt kifejtett hatásai kétségtelenné teszik, hogy tisztán a béke fenntartására szolgál és semmi irányban offenzív eszközökkel nem bír.

Ezért a szövetséges viszonyoknak megújítása is oly természetesen, mondhatnók, önkénytelennek tűnik föl, mintha nem is állami aktusok és hivatalos cselekmények közvetítésével jönné létre, hanem közvetlenül az elemi népszótól fakadna. Ezen nincs mit leleplezni még a legfinomabb szellemű francziának sem.

kijelentést tett; a közbeszólások is gyakoriak voltak, a mikro azután a szónok nyomban reflektált is; így azután beszédének a hosszadalmasság dacára is volt élénksége. A jobboldal élénk helyeslésekkel fogadta és számosan gratuláltak neki.

A következő szónok Petrich Ferenc volt, a ki hazafias aggodalmakkal teljes beszédében rámutatott azokra a szomorú jelenségekre, amelyek azt bizonyítják, hogy a nemzet sorsát nem ideháza, hanem Bécsben kormányozzák s idegen befolyások közös hatása alatt jönnek létre intézményeink. Az élők egy izben figyelmeztette a szónokot, hogy ne térjen el a tárgytól, mire nagy zaj támadt a szélső baloldalon, a hol azt vitatták, hogy a mit Petrich beszélt, nagyon is a tárgyhoz tartozik. Csányi Sándornak egy mérges közbeszólására az élők a maga jogára hivatkoztak. Ez incidens után Petrich lengedtes szavakkal befejezte beszédét kijelentve, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el. A szélső baloldalon zajosan helyeselték.

A szólas sora Károlyi István grófra került, je a ház élénke tiz percze felfüggesztette az ülést, alkalmasint a gróf iránt való előzékenységből, hogy a kis pihenő után teljes odaadással hallgathassák meg. A szünet után pár pillanattal mulva meg is tett a ház. Nem maradt a folyosón, buffetben, olvasóteremben, senki. Tanuja, hallgatója akart lenni a gróf szónoklatának mindenki. Kiváló társadalmi helyzet osztályosa lévén nálunk Károlyi István gr., nyilatkozattal egyéniségének társadalmi előkelőségéhez képest mérlegelők, s adnak azoknak súlyt és fontosságot. Mai beszéde meg épen szíves meglepetést kellett. Azt, hogy a törvényjavaslat védelmére kell tudni mindenki, de arról, hogy felszólalásában partváltótatára, vagy a mint ő mondta partváltásra vonatkozó elhatározását is kijelenti, csak a hozzá közel állók bírtak tudomásul. Beszédének az a részét tehát, a melyben a törvényjavaslatat szemben való állásponjtát fejtette, csak az öt megillető figyelemmel, de abból kijelentését, hogy négy esztendőre várakozás az a mostani kormány kiérdemelte bizalmát, s ennek folytán a kormányt támogató szabadelvű párthoz csatlakozik, — határozott meglepetéssel hallgatta a t. ház minden oldala. Egyedül beszédének határáról az ímént már megemlékeztünk. Csak még azt említett meg, hogy beszéde alatt a szélső baloldalon párszor nagy zaj támadt, sőt egy izben a zaj kis időre felbe is szakították.

Az utolsó szónok ma Helfy Ignác volt. Beszéde érdekes, tartalmas és daczára, hogy személyekkel foglalkozik, komoly és tárgyilagos volt. A ház általános figyelemmel hallgatta s Helfy mai felszólalása teljes mértékben meg is érdemi a figyelmet, mert nagy igazságokat mondott el s hozzátesztük igen alkalmas formában. Apponyi gróffal és Szapáry miniszterrelökkel foglalkozott; érdekesen, hiven, találó vonásokkal jellemezte a mérsékelt ellenzék vezérének a javaslatához való viszonyát, azután a kormány pártján különös magatartását. Rámutatott a tegnapi beszédre sabbólvezette le azt az igazságot, hogy a kormány pártját elöl csak pártzések és nem magasabb szempontok lehetnek. Bizonyítja ezt a Tisza István fellépése és Szapáry grófnak az Apponyi gróf nyílt felszólalására adott leplezett válasza. Helfy beszédének többi része az önkormányzat és a választási rendszer hatásos, érveiben gazdag védelmére irányult. A szélső baloldalt, mely élénk helyeslésekkel kísérte, végül megerdemelt éljenzéssel tüntette ki a szónokot.

A vitát holnap folytatják. Az ülésről szóló részletes tudósításunkat a mellékletben közöljük.

A főrendiház igazoló bizottsága 1891. évi június hó 6-án délelőtt 1/2 11 órakor a főrendiház földszinti tanácskocsijában teremben ülést tart. Tárgya: Csáky-Pallavicini Zsigmond ögróf és Szapáry László ögróf királyi meghívókat szorgalmazó kérvényei.

képet, melyet 1696-ban Bécsbe vittek s jelenleg a Szent István-templomban tartják. A templom nem sokáig maradt Mária-kép nélkül, mert a Bécsbe szállított kép másolatát a kormány csakhamar lekeltde mintegy kárpótlásul az eredetijét, mely abban a hírből állott, hogy könyvezett. A másolatról is elterjedt a hír, hogy 1715-ben több izben könyvezett, a ki többben látta. Az özköz erre felbuzdultak, hogy ide nagyobb templomot, esetleg zárdát építsenek, a hívők és busucosok számára, a kik mind nagyobb számmal kezdték zarándokolni a képhez. A zárdát ellátásáért illetőleg, az orosz vagy helyesebben rutén szerzetesekre, a bazilikára gondoltak, a kiket még Körtatovics Tódor litvániai herceg telepített Galicziából hazánkba, számukra a Munkácsból közel eső Csernek-hegyen gazdag alapítványi templomot és kolostort emeltetvén. Ezek 6-hitnek voltak s csak azután vették fel a görögkatholikus hitet, midőn 1649-ben Parthenius Péter, munkácsi orosz püspök kezdeményezésére a római és görög szertartású egyházak közt az egyesítés Ungvárról létrejött.

A mária-pócsiának nem volt pénzkü, hogy saját erejökön a kolostort felépítsék. A templomot már megnagyobbították és megszentelték Olaszvasky püspök buzgólkodása folytán, midőn végre találkoztak, a ki szívén hordá vallása ügyét, tekintélyes ur ember volt s ugy látszik, nemcsak saját hífeleközése körében gyakorolta nagy tevékenységét, hanem azontul is tudta révényesíteni tehetségét s tudott áldozni is. Rácz Demeter, a gróf Károlyiak birtokának kormányzója volt ez. Ugy látszik, kedvenc ember gróf Károlyi Ferencnek s igen valószínűleg ő bírtá rá a nemcs gróft arra, hogy a zárdát felépítsék, a költségek felérésének előállításával, hozzájáruljon. Így jött létre Károlyi gróf és Olaszvasky püspök áldozatkészségével a mária-pócsi híres zárdá.

A zárdát ott állott a Nyirész legnagyobb homokjában. Amde mit ér a ház, ha lakói nem tudnak műből élni?

E bajon is segített a gróf: ezer hold földet, belsőséget s külsőséget ajándékozott a kolostornak, azzal a kikötéssel, hogy ha a szerzetes metán eltorlólnék, az ajándékozott vagyon visszaszűra a gróf családra. S így a mária-pócsi zárdá kegyura a gróf Károlyi-család.

A szerzetesek rendezett vagyoni körülmények között élnek s volt eset, hogy inséges években ök osztogattak gabonát a szegényeknek. Való az is, hogy busucok alkalmával szép bevételük van, hanem ugyanakkor ismét ök látják a zárdá vendégeit élelemmel, a mi jelentékeny kiadás, miután

A főrendiház naplóhitelesítő bizottsága 1891. évi június hó 6-án a nyilvános ülés előtt ülést tart. Tárgya: Folyó év június havára két bíráló tagnak kijelölése.

A képviselőház pénzügyi bizottsága *Wahrmann* Mór előkötlete által tartott mai ülésében tárgyalás alá vette az 1889. december 31-ig a horvát-szlavon földterjesztési pólék bevételeiből felhalmozott felesek hova fordításáról s a horvát-szlavon földterjesztési adósság bevételeiről szóló törvényjavaslatot. *Gajari* előadó kiemelve, hogy a törvényjavaslat teljesen megfelel az országos bizottság megállapodásának, a javaslatot elfogadásra ajánlja. A bizottság érdemleges módosítás nélkül elfogadta a törvényjavaslatot.

Tárgyalás alá vétetvén a czukoradóra, az ásványvizeladóra a czukor- és sörfogasztási adóra vonatkozó törvényeknek az eddigi vámkülzetben leendő életbe lépéséről szóló törvényjavaslatot.

Gajari előadó kérdte, vajon a szabadtörvényjavaslatot a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése folytán tett-e a kormány oly intézkedéseket, melyek ezen adók kövnyül elhelyezését biztosítsák s vajon a fumei megváltó viszonyból járó költségekkel felérnek-e a vámtérletbe bevonásból előálló hasznok?

Csernatóny utal a fumei kereskedelmi kamara által kifejezett azon kívánságára, hogy a vámtérletbe való bevonás egy évvel elhalasztásáig, a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Csernatóny ismétli, hogy csak a lehelőszó határái közt mozgó kívánságot fejezték ki, hogy annak teljesítése nézete szerint nem lenne méltánylatlan.

Baross miniszter kiemeli, hogy a mi előny volt eddig Fiumára nézve a külfölddel szemben, az most előnyéig fog vólni reá nézve a befölddel szemben. Különböző meritorialis okokból fogja a terület más elbánsában nem részesülhet, mint az, a melyhez csatlakoztak, de az átmenet nézve gondoskodva van arról, hogy a lehető legkíméletesebb legyen, s hogy a lehető legkevesebb rákötődéssel járjon úgy, hogy a változások egészen vége Fiumára nézve előnyök fognak származni.

Wekerle miniszter utal arra, hogy a czukor- és sörfogasztási adóknál pénzügyi tekintetűk elég jöhettek figyelembe. Szűra csak a fumei vámtérletet látta s azt, hogy a különböző intézkedések ne téneseznek, a gyakorlatban ismétli, hogy Fiumára nézve a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

A bizottság a miniszternek ezen utóbbi kijelentését a jelentésbe felvételt határozta, a törvényjavaslatot változtatlanul elfogadta.

Tárgyalás alá vétetvén a Fiume szabadtörvényjavaslatát a vámtérletbe való bevonására iránt leendő intézkedésekről szóló törvényjavaslatot, *Wekerle* miniszternek a bevonnással járó költségekre vonatkozó felvilágosításait utal pécseki *Gaál* Jenő helyesli a törvényjavaslatot, megjegyzi azonban, hogy a fumei kereskedelmi kamara jelentése szerint a kikötő még mindig mintegy azon helyzetben, hogy a forgalom gyors lebonyolítása igényeket megfoglalt, hogy még legalább három-négy raktaúra lenne szükséges. Szűra meg a rizsammal iránt intéz kérdést a miniszternek.

Matekovic utal arra, hogy a törvényjavaslat a raktaórázás tekintetében oly kedvezményeket nyújt, hogy e tekintetben panasza ok nem foghat fel.

Baross miniszter megjegyzi, hogy a mi a mai szituáció mellett lehetséges Fiumában a raktaórázás nézve, az megtörtént. A fumei kikötő különben is fejlesztés alatt áll s a kamara jelentésében említett kérdés is fokozatos megoldás stádiumában van. Már az idén Fiumában e forgalomra nézve nem is fordult elő fenakadás. A rizse s a azzal kapcsolatos iparra nézve Fiume érdekei a legelőször figyelembe részesítettek és megváltottak. Általában az e törvényjavaslat körébe tartozó összes intézkedések az érdekek megfigaltásával s egyetértésével állapították meg. A bizottság általánosán s *Matekovic* *Baross* miniszter s pécseki *Gaál* Jenő felszólalása után részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot, ugyzint az osztrák kormány által Trieszben az osztrák-magyar vámtérletbe való beo-

vasztása tekintetében leendő intézkedéseivel való hozzájárulástól szóló törvényjavaslatot is.

Végül tárgyalás alá vétetvén a Lloyd-szerződés megszűntetéséről s a vám- és kereskedelmi szövetség Vlik cikkének módosításáról ugyzintén az Adria hajózási részvénytársaság közt szerződés bebiztosításáról szóló törvényjavaslatot, melyeket Darányi előadó részletesen indokolt.

Neményi Ambrus a ház közlekedési bizottsága nevében jelenti, hogy e bizottság mindkét javaslatához hozzájárult.

Pócsai Gádl Jenő örömmel üdvözli a Lloyd-szerződés felbontására vonatkozó törvényjavaslatot, mely megfelel az ő és elvbáratlái által e kérdésben mindenkor elfoglalt állásponjtának. Helyesli szűra az Adriával közt szerződést is, kiváncos lévén, hogy ha már annyit kültöltünk a fumei kikötőre, legyen e kikötő céljaira szolgáló megfelelő hajózási vállalatunk is. Csakis formai szempontból tesz szűra kifogást az ellen, hogy az Adria részvénytársaság «magyar királyi» címet viseljen.

Wahrmann Mór megjegyze, hogy fordultak elő e esetek, midőn a vitélberek Fiuméből magasabbak voltak, mint Trieszben, a miniszter, vajon-e gondoskodva főúrról, a mely ilyen esetekben döntsön.

Baross Gábor miniszter igenlőleg válaszol e kérdésre. Pécseki Gádl Jenőnek válasza kéri a Gaál által kifogásolt címet fenntartású, melyre a társaság sulyt helyez s a mely ellen szűra sem lehet kifogása.

Wahrmann Mór élők kéri a minisztert, hasson oda, hogy az Adria tőkéje emellessék, mert a jelenlegi tőkével feladatának kellően nem felel meg.

Busbach Péter további felszólalása és *Baross* Gábor miniszter felvilágosításait utal a törvényjavaslatot változtatlanul elfogadta, az ülést véget ért.

vasztása tekintetében leendő intézkedéseivel való hozzájárulástól szóló törvényjavaslatot is.

Végül tárgyalás alá vétetvén a Lloyd-szerződés megszűntetéséről s a vám- és kereskedelmi szövetség Vlik cikkének módosításáról ugyzintén az Adria hajózási részvénytársaság közt szerződés bebiztosításáról szóló törvényjavaslatot, melyeket Darányi előadó részletesen indokolt.

Neményi Ambrus a ház közlekedési bizottsága nevében jelenti, hogy e bizottság mindkét javaslatához hozzájárult.

Pócsai Gádl Jenő örömmel üdvözli a Lloyd-szerződés felbontására vonatkozó törvényjavaslatot, mely megfelel az ő és elvbáratlái által e kérdésben mindenkor elfoglalt állásponjtának. Helyesli szűra az Adriával közt szerződést is, kiváncos lévén, hogy ha már annyit kültöltünk a fumei kikötőre, legyen e kikötő céljaira szolgáló megfelelő hajózási vállalatunk is. Csakis formai szempontból tesz szűra kifogást az ellen, hogy az Adria részvénytársaság «magyar királyi» címet viseljen.

Wahrmann Mór megjegyze, hogy fordultak elő e esetek, midőn a vitélberek Fiuméből magasabbak voltak, mint Trieszben, a miniszter, vajon-e gondoskodva főúrról, a mely ilyen esetekben döntsön.

Baross Gábor miniszter igenlőleg válaszol e kérdésre. Pécseki Gádl Jenőnek válasza kéri a Gaál által kifogásolt címet fenntartású, melyre a társaság sulyt helyez s a mely ellen szűra sem lehet kifogása.

Wahrmann Mór élők kéri a minisztert, hasson oda, hogy az Adria tőkéje emellessék, mert a jelenlegi tőkével feladatának kellően nem felel meg.

Busbach Péter további felszólalása és *Baross* Gábor miniszter felvilágosításait utal a törvényjavaslatot változtatlanul elfogadta, az ülést véget ért.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Wekerle miniszter megjegyzi, hogy a törvényjavaslat már három izben dekretálta a vámkülzet megszűntetését. Az természetes, hogy ez esetben az általános adótörvényeket oda is ki kell terjesztetni. Különleges intézkedésekre szűra nem lát okot, de azt igenis igéri, hogy a czukor- és sörfogasztási adóról szóló törvények elhelyezése tekintetében a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

Csernatóny ismétli, hogy csak a lehelőszó határái közt mozgó kívánságot fejezték ki, hogy annak teljesítése nézete szerint nem lenne méltánylatlan.

Baross miniszter kiemeli, hogy a mi előny volt eddig Fiumára nézve a külfölddel szemben, az most előnyéig fog vólni reá nézve a befölddel szemben. Különböző meritorialis okokból fogja a terület más elbánsában nem részesülhet, mint az, a melyhez csatlakoztak, de az átmenet nézve gondoskodva van arról, hogy a lehető legkíméletesebb legyen, s hogy a lehető legkevesebb rákötődéssel járjon úgy, hogy a változások egészen vége Fiumára nézve előnyök fognak származni.

Wekerle miniszter utal arra, hogy a czukor- és sörfogasztási adóknál pénzügyi tekintetűk elég jöhettek figyelembe. Szűra csak a fumei vámtérletet látta s azt, hogy a különböző intézkedések ne téneseznek, a gyakorlatban ismétli, hogy Fiumára nézve a legelőször az elhelyezése tekintetében felkéri szűra a pénzügyminisztert a lehető könnyítések megtételére s legelőször azon kívánság felelme vételét méltányosn tartja, hogy a czukoradóról intézkedés addig felfüggesztessék, míg Ausztriában is nem történik hasonló intézkedés.

A bizottság a miniszternek ezen utóbbi kijelentését a jelentésbe felvételt határozta, a törvényjavaslatot változtatlanul elfogadta.

Tárgyalás alá vétetvén a Fiume szabadtörvényjavaslatát a vámtérletbe való bevonására iránt leendő intézkedésekről szóló törvényjavaslatot, *Wekerle* miniszternek a bevonnással járó költségekre vonatkozó felvilágosításait utal pécseki *Gaál* Jenő helyesli a törvényjavaslatot, megjegyzi azonban, hogy a fumei kereskedelmi kamara jelentése szerint a kikötő még mindig mintegy azon helyzetben, hogy a forgalom gyors lebonyolítása igényeket megfoglalt, hogy még legalább három-négy raktaúra lenne szükséges. Szűra meg a rizsammal iránt intéz kérdést a miniszternek.

Matekovic utal arra, hogy a törvényjavaslat a raktaórázás tekintetében oly kedvezményeket nyújt, hogy e tekintetben panasza ok nem foghat fel.

Baross miniszter megjegyzi, hogy a mi a mai szituáció mellett lehetséges Fiumában a raktaórázás nézve, az megtörtént. A fumei kikötő különben is fejlesztés alatt áll s a kamara jelentésében említett kérdés is fokozatos megoldás stádiumában van. Már az idén Fiumában e forgalomra nézve nem is fordult elő fenakadás. A rizse s a azzal kapcsolatos iparra nézve Fiume érdekei a legelőször figyelembe részesítettek és megváltottak. Általában az e törvényjavaslat körébe tartozó összes intézkedések az érdekek megfigaltásával s egyetértésével állapították meg. A bizottság általánosán s *Matekovic* *Baross* miniszter s pécseki *Gaál* Jenő felszólalása után részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot, ugyzint az osztrák kormány által Trieszben az osztrák-magyar vámtérletbe való beo-

vasztása tekintetében leendő intézkedéseivel való hozzájárulástól szóló törvényjavaslatot is.

Végül tárgyalás alá vétetvén a Lloyd-szerződés megszűntetéséről s a vám- és kereskedelmi szövetség Vlik cikkének módosításáról ugyzintén az Adria hajózási részvénytársaság közt szerződés bebiztosításáról szóló törvényjavaslatot, melyeket Darányi előadó részletesen indokolt.

Neményi Ambrus a ház közlekedési bizottsága nevében jelenti, hogy e bizottság mindkét javaslatához hozzájárult.

Pócsai Gádl Jenő örömmel üdvözli a Lloyd-szerződés felbontására vonatkozó törvényjavaslatot, mely megfelel az ő és elvbáratlái által e kérdésben mindenkor elfoglalt állásponjtának. Helyesli szűra az Adriával közt szerződést is, kiváncos lévén, hogy ha már annyit kültöltünk a fumei kikötőre, legyen e kikötő céljaira szolgáló megfelelő hajózási vállalatunk is. Csakis formai szempontból tesz szűra kifogást az ellen, hogy az Adria részvénytársaság «magyar királyi» címet viseljen.

A gyűlés további folyamán Sajtó-Gömböz közölnék egy hírtoklásra, melyben a fővárosi 5000 ft. Rimaszombat városnak pedig a szabadtörvényjavaslatot illetően a szükséges vívezeték építésére 9000 forintnyi költséget felvételre engedélyeztetett.

Ujvidék, június 4. A napokban szervezi küldöttség járt itt Polt Mihálynak mandátumot ajánlja, ki a jelöltséget elfogadta.

UJDONSÁGOK.

— jun. 4.
Lapunk melléklete a következő közlemény tartalmazza: Országgyűlés.

Személyi hírek. A király holnap reggel Bécsben szemlét tart a katonai intézetek növények fölött — *Károly* Lajos főherceg tagnap délelőtt Bécsben meglátogatta a Holub-kiállítását. *Ferdinánd* főherceg tagnap délután Bécsből visszatréf Kremebe. — *Ernyes* főhercegnek ma volt a születés napja, melyet Pozsonyban ünnepelet. — *József* Ágost főherceg, a ki Timon Akos dr. egyetemi tanár vezeté a jogtudományokba, már eddig is szép haladást tett.

A király Pécséért. A király pécsi fogadatlának előkészítő bizottsága, mint nekük írják, minden lehetőket követ, hogy a királyt és kíséretét méltóan fogadassa. A diadali tervezete már kész és egy régi várat ábrázol. Felállítás 1800 forintba kerül. A tribünökön a hölgyek baranyamegyei jelmezekben fognak megjelenni. A pályaudvartól a püspöki palotájig kőtér árcozokat állítanak, melyeken tömördek zászlo fognak lenni. A kivilágítás 1000 lampont és 6000 mécses használnak. — A deputációk is már be vannak jelentve. Somogy megyét *Tullán* főispán, Tolnát *Szabenyi* gr. főispán, Bács-Bodrogot *Sándor* Bela főispán, Verőceét *Pejacsevich* gr. főispán fogja vezetni. Baranyamegye 80-lakú küldöttsége diszmagyarban jelenik meg.

De az egyház köréből. A király a roznyói székeskapitálanban dr. *Podráczky* István örökönöknek az éneklokanokká; *Verbjár* Pál idős mesterkanonokká az örökönökös; *Schellengh* Emil ifjabb mesterkanonokká az idős mesterkanonokká való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megterjesztendő ifjabb mesterkanonokká *Fabian* Ferencz tornai eszterpályánok, *Schellengh* Emil idős mesterkanonokká pedig a drusnai vagy dunai címzetes apátosok; *Henny* Sebestyén kerületi eszterpályánok, szentszéki önkönök és Versecz szab. kir. v. l. v. magdolnói címzetes prépostsok; *Pály* Antal lemesvárvárosi plébánosok és szentszéki önkönök a B. Sz. Mátyásról nevezett apátosok; dr. *Gross* József lippai plébánosok és szentszéki önkönök a szent keresztől nevezett vértészerúri címzetes apátosok; végre *Idánkovics* János kerületi eszterpályánok és szentszéki plébánosok a szent Lambertől nevezett vásárhelyi címzetes apátosok adományozta.

Károly Lajos főherceg holnap, pénteken délután 8 óra 35 perczkor érkezik Budapestre az osztrák-magyar államvasutat vonatán; *Mária* Terézia főhercegné pedig szombaton délután, ugyanabban az időben érkezik, hogy résztvegyenek a *Mária* Terézia-éred jubliári ünnepségeiben. — Szombaton a főherceget meglátogatta az ornitológiai kiállítás is.

Ünnepély a török szultán családjában. A török szultán legifjabb fiának körülmetéltése nemrég még Konstantinápolyban. Ezen a napon, mint a Pol. Corr.-nek tájékoztat, régi szokás szerint az állami méltóságok fiait és zenekivül még egy sereg szegény embert vendéglelt meg a szultán. A szultán palotájában, a kazsarnyokban, az iskolákban, a körházakban a gyermek számára étkező helyiségek voltak berendezve s mindentelk katonazenekarok játszottak. Több mint ötezer gyermeket vendéglelt meg. Hír szerint a *Dijidi-Ghan-Pao* című japán újságnak a konstantinápolyi levelezője is ez alkalommal tért át az izlarnra és a szultán fiával együtt metélték körül.

A király Fiumében. Fiuméből tájékoztatják, hogy a Földközi tengeren levő angol hajósajkák nyolcz hadihajóval állt osztályra *Hoskins* altábornagy parancsnoksága alatt június 21-én odaérkezik, mi által a király fogadtatási ünnepelegessége még nagyobbzserülvé válik. Ez előkészületek már is nagyban folynak nemcsak a város részéről, de valamennyi fumei intézet részéről is. Diadalkapukat és oszlopokat emelnek, a minőket még Fiume nem látott és a nagyszerű világítás berendezésén mindentelk dolgoznak. *Ciolta* polgármester főnkél hangu felhívásban értesít a lakosságot a király jöveteléről, hangsúlyozva, hogy ő felsége nyegyszer lép meg a partokra, melynek lakossága nagy

idők óta a legészintébb szeretettel és a legmélyebb hódolattal ragaszkodik az uralkodó házhoz. Most újrat is felajlvá várt alkalom, az érzelmeknek ujabb kifejezés adni lehetséges urunkkal szemben, kinek uralkodása alatt Fiume újra szűrvete, boldog jövőnek néz elebe. — A király a kormányzó palotába fog szállni, melyet *Zichy* gróf kormányzó a magas vendéghez méltó fénylen rendeztetett be. A királyi kíséret mintegy 130 személyből áll. Elszállásoltsukról gondoskodnak. A miniszterek közül idevájrik Szapáry gr. miniszterelnököt, *Baross*, *Fejérváry* br. és Szűrgény minisztereket, továbbá a horvát bánt. A «Lloyd»-társaság «Imperator» nevű legnagyobb gőzösét küldi át, melyen tizen játéket rendeznek. A város képe máris rendkívül élénk. Hadirajunkból eddig a «Miramar» és a «Greif» yachtokat és egy nagyobb hadihajót jeleztek.

Ferencz Ferdinánd estei főherceg most már csaknem egészen jól érzi magát. A főherceget, mint Bécsből tájérik, az éjjeli nyugodtan töltötte és szakadatlanul aludt. A ma délelőtti orvosi jelentés a következő: «A beteg jól érzi magát és csak a katarussis tünetek nem enyésztek még el egészen, dr. *Roller*».

Záránoklás Rómába. Sz. Alajos halálának háromszázados évfordulója alkalmából ez évi szeptember hó vége felé Magyarországból város zarándoklat indul Rómába. Az indulás Budapestről történik Fiumén, Anconán át a szent városba. A zarándoklatot dr. *Robitsch* Ferencz közp. papnevelő-intézet tanulómyai felügyelő rendezi. Jelenként csak dr. *Robitsch* lehet. (IV. papnevelő-intézet, 7. sz.) Részletes programot már a napokban jelenik meg. A fővárosban nagy érdeklődés mutatkozik a zarándoklás iránt s remélhető, hogy sokan is fognak benne résztvenni.

A gömörmegeyi főispán belkutatás. A gömörmegeyi új főispán *Hámos* László — mint lapunk mai számában megirtuk, — tagnap dében Rimaszombatban 400 teritűk bankettet rendezett, mely az összes megyehívtársakat meghívta. A bankett, mint nekünk írják, meghiusult, mert déli egy órákor

